

Järvenpään kaupunki

Talousarvio 2021

Taloussuunnitelma

2021-2023

ote HYVO
1.10.2020

Sisällys

Sisällys.....2

Hyvinvoinnin palvelualue 3

Hyvinvoinnin palvelualue

Keskeiset palvelut

Palvelualueen talous- ja hallintopalvelut ovat koottu Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen kanssa yhteiseen esikuntaan.

Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden avainalue koostuu yleisistä kulttuuripalveluista, museotoiminnasta, kirjastosta, Järvenpää-talon toiminnasta ja tapahtumapalveluista.

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden avainalue edistää oppivelvollisuuden ylittäneiden henkilöiden osaamista ja työelämään siirtymistä sekä pyrkii siten ennaltaehkäisemään työmarkkinoilta syrjäytymistä. Maahanmuuttotoimisto Verson sekä Vaikuttamon neuvonta- ja ohjauspalveluiden lisäksi yksiköt tuottavat etsivän nuorisotyön palveluita ja ammattipajatoimintaa.

Vapaa-aika- ja harrastuspalveluiden avainalue tuottaa monipuolisia vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen, liikunnan palveluita sekä edistää aktiivista kansalaistoimintaa. Avainalueen yksiköt ovat Vapaa-aikapalvelujen ja kansalaistoiminnan ohjaus, Järvenpään Opisto, Keski-Uudenmaan musiikkiopisto sekä Liikuntapalvelut.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avainalueen tehtävänä on vahvistaa kuntalaisten omaa toimijuutta ja edistää kuntalaisten hyvinvointia ennakoinnilla, ohjauksella ja voimavarojen kohdistamisella. Avainalue järjestää palveluja lapsiperheille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Avainalue koordinoi kaupungin strategiaa toteuttavaa poikkihallinnollista hyvinvointityötä ja sen toteutumista seuraavaa hyvinvointikertomusta.

Muutokset toimintaympäristössä ja toiminnassa 2021-2023

Pääministeri Marinin hallitusohjelman tavoitteena on ”hyvinvoinnin edistäminen ja eriarvoisuuden vähentäminen, jolloin Suomi on entistä tasa-arvoisempi ja yhdenvertaisempi maa, jossa luottamus lisääntyy ja jokainen ihminen on arvokas.” Järvenpään kaupunkistrategiassa tavoitellaan hyvää elämää ja turvallista arkea. Iäkkäiden kuntalaisten määrän kasvu ja voimakas muuttoliike tuovat haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistävälle palveluille.

Valtaosalla nuorista menee hyvin, mutta valtakunnan tasolla arvioituna 10–15 prosenttia nuorista voi huonosti. Hallitusohjelman mukaan koulutus on paras turva syrjään jäämistä ja näköalattomuutta vastaan. Hallitus laatii vuoden 2020 loppuun mennessä osaamisen ja oppimisen tiekartan vuodelle 2030, jossa etsitään pitkän aikavälin keinot Suomen koulutus- ja osaamistason nostamiseksi, koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi ja oppimiseröjen kaventamiseksi. Lisäksi hallitusohjelmaan on kirjattu useita nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja osallisuuden vahvistamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

Hallituksen työllisyystavoite ja siihen kytkeytyvät keinot tulevat vaikuttamaan suoraan tai välillisesti kuntiin. Valtionvarainministeriön työllisyyspakettia koskevan muistion mukaan, työvoimapalvelujen rahoitus- ja palvelurakennemuutos voi merkitä työllisyys- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuun siirtymistä kunnille.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee eduskunnalle selontekoa kotouttamisesta. Selonteon antamisen jälkeen TEM käynnistää kotoutumislain kokonaisuudistuksen, jolloin lakiin on tarkoitus määritellä kotouttamisen viranomaisvastuut soite-uudistusta silmällä pitäen. Tässä yhteydessä järjestämisvastuu voi siirtyä kunnille.

Valtakunnallinen sote-ratkaisu määrittelee Uudenmaan alueen sote-palvelut ja mahdolliset muut maakuntatasoiset palvelut eli jatkaako Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä nykyisellään vai tuleeko muutoksia.

Vapaa-aika- ja harrastuspalveluiden alueella hallitusohjelma painottaa väestön liikunnallisen kokonaisakiivisuuden kasvua kaikissa ryhmissä sekä erityisesti lasten ns. harrastustakuuta ja harrastamisen ja liikkumisen mahdollisuutta kaikille lapsille koulupäivän yhteydessä. Järvenpäässä Keskustan liikuntapuisto ja keskuskenttä uudistetaan osana JYK:n alueen kehittämistä.

Kulttuurin ja taiteen merkitystä korostetaan ja niiden saavutettavuutta pyritään hallitusohjelmassa vahvistamaan. Järvenpään kaupunkistrategiassa tavoitteena on, että kaupunki on virikkeellinen alusta kulttuurin tekijöille ja -kokijoille. Lukemisen edistämistä, kirjaston saavutettavuutta ja toimimista kansalaisten kohtaamispaikkana vahvistetaan. Eri toimijoiden yhteistyötä ja kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan koko palvelualueella.

Hyvinvoinnin palvelualueella kuvataan ensimmäistä kertaa nykyinen palveluverkko ja sen keskeiset muutostarpeet, sisältäen palvelut, tuotantotavat ja tilat. Uusien muuntojoustavien tilojen sekä uusien tilankäytön toimintatapojen ja -järjestelmien käyttöönotolla voidaan turvata myös yhdistysten toimintaedellytyksiä jatkossa. Erilliskysymyksenä valmistellaan pääosin yhdistysten käytössä olevien tilojen yhteiskäyttöä, vanhoista kiinteistöistä luopumista ja ulosvuokrattavien tilojen vuokrausperiaatteita. Kaupungin avustuksiin tuodaan lisää läpinäkyvyyttä ja yhtenäiset kriteerit.

Koronaviruksen laajeneminen maailmanlaajuisesti pandemiaksi on vaikuttanut merkittävästi kuntatalouteen ja sillä saattaa olla pandemian jatkuessa vaikutusta myös palvelujen järjestämiseen, yleisötapahtumiin ja yhdistysten toimintaedellytyksiin. Vuoden 2021 talousarvio ja vuosien 2022-2023 taloussuunnitelma on laadittu siten, että siinä on huomioitu Järvenpään kaupungin heikentynyt taloustilanne.

Esikunta

Esikunnan palveluita järjestellään uudelleen osana koko kaupunkia koskevaa Perhelä 2023 -projektia sekä erityisesti sen Hyvää hallintoa – parasta palvelua -osakokonaisuutta. Hallinnon tehtäviä pyritään automatisoimaan sekä järjestelemään uudelleen tarkoituksenmukaisiksi.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelut

Järvenpää haluaa olla edelläkävijä hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) edistämässä, mikä tarkoittaa edelleen poikkihallinnollisten, monialaisten hyte-perusrakenteiden vahvistamista, uudenlaisten menetelmien käyttöönottoa, viestinnän ja tiedolla johtamisen tehostamista sekä aktiivista toimintaa verkostoissa.

Toimintaa toteutetaan nykyisen hyvinvointisuunnitelman mukaisesti vuoden 2021 loppuun asti. Sen jälkeen laaditaan nelivuotista valtuustokautta koskeva laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma. Keusoten ja kuntien alueellista yhteistyötä jatketaan vahvistamalla erityisesti Keusoten ja kaupungin palveluketjujen toimivuutta. Valmistaudutaan mahdolliseen soteuudistukseen tiivistämällä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimia alueellisesti.

Työllisyys- ja kotouttamispalvelut

Työllisten määrä Suomessa vähenee ja pandemiasta johtuen työttömyys voi pitkittyä useilla aloilla. Kaupungin taloudellinen liikkumavara pienenee, jolloin työllisyyden edistäminen vaikeutuu. Vastuu pitkäaikaistyöttömyydestä ja sen aiheuttamista kustannuksista kasvaa edelleen. Mahdollinen palvelurakenteen uudistaminen kaupungin, työhallinnon ja Keusoten kesken edellyttää ns. työllisyyden edistämisen ekosysteemiä, osaamisen kehittämistä sekä mahdollisesti uusia resursseja.

Työllisyyspalveluja täydentävien yhdistysten vuokra- ja yhteistyösopimusten vaikuttavuutta tarkastellaan uudelleen.

Kun kansainvälistä suojelua tarvitsevien määrä suunnittelukauden loppupuolelle todennäköisesti laskee, myös valtion ns. laskennallisten korvausten määrä vähenee nykyisestä tasosta ja vastaavasti kotoutumisen palvelutarve painottuu enemmän työperäistä maahanmuuttoa tukevaksi. Järvenpää kehittää kotoutujien matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontatoimintaa Keusoten alueen kuntien kanssa TEM erityisavustuksen turvin.

Harrastus- ja vapaa-aikapalvelut

Järvenpää, Kerava ja Tuusula ovat teettäneet selvityksen alueellisesti toteutettavasta liikuntapaikkarakentamisen yhteissuunnittelusta. Ylikunnallisen selvityksen rinnalla laaditaan Järvenpään liikkumisohjelma. Nämä suunnitelmat liitetään osaksi em. laajempaa palvelualueen palveluverkon erillisselvitystä. Osana taloudellisia liikkumavaratoimenpiteitä on selvitetty liikuntapaikkojen huolto- ja ylläpitotoimintojen ulkoistamista. Konsulttiselvityksen pohjalta tutkitaan eri vaihtoehtoista mahdollisesti saatavia laadullisia ja taloudellisia hyötyjä.

Nykyisen vapaa-aikapalvelujen neuvontapisteen toimintojen uudelleen järjestelyjä tarkastellaan osana koko kaupungin asiakaspalvelujen keskittämistä ja palvelujen digitalisoimista.

Järvenpään Opiston ja Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston toimitilaratkaisut täsmentyvät osana palveluverkkosuunnittelua.

Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut

Suunnittelukauden osalta Korona-epidemia ja sen aiheuttamat kokoontumisrajoitukset tulevat näkymään vahvasti vielä ainakin vuoden 2021 aikana. Koronan aiheuttamat globaalit talousvaikutukset näkyvät hyvin voimakkaasti kulttuuri- ja tapahtumasektorilla ja on todennäköistä, että osa sekä sisältöjä että infrapalveluja tarjoavista alan toimijoista eivät selviä yli Korona kriisin. Kaupallisten toimijoiden toimintavaikeuksien seurauksena esim. Järvenpää-talon konserttitoiminta tulee olemaan aiempaa selvästi vähäisempää suunnittelukauden alussa.

Vuonna 2021 tapahtumapalveluiden ja kaupunkikulttuurin kehittäminen strategisten tavoitteiden mukaisesti on voimakkaana painopisteenä. Toiminnan tarkoitus on lisätä tapahtumien määrää ja sitä kautta edistää Järvenpään yhteisöllisyyttä, imagoa tapahtumakaupunkina sekä vahvistaa Järvenpään aluetaloutta. Vuonna 2021 näkyy koko kaupungin toiminnassa Järvenpään 70-v juhlavuosi.

Vuosina 2022-2023 toimintaa tullaan kehittämään virikkeellisen kaupungin päämäärän tavoitteiden suuntaisesti. Uudistetuissa kirjaston tiloissa pyritään vakiinnuttamaan omatoimikirjaston käyttöä ja digitaalisia palveluita kehitetään edelleen Kirkes - kirjastokimpassa.

Suunnittelujaksolla tulee käynnistää Suvirannan osalta taiteilijakodin täysimittainen käyttöönotto toimintasuunnitelman ja kustannusvaikutusten osalta. Suvirannan kokonaisvaltaisen käyttöönoton ajankohtaa ei tiedetä, mutta suunnitelmat tulee olla valmiina koska käyttöönotto saattaa tulla hyvin nopealla aikataululla. Merkittäviä investointeja kohteessa on sekä infrastruktuurin että taidehankintojen osalta.

Järvenpää-talon osalta suunnittelukauden alkupuolella talo toimii kaupungin konsernipalveluiden toimipisteenä ja mahdollisesti laajemmin kaupungin työntekijöiden ja kaupunkilaisten etätyöpisteenä. Jakson loppupuolella, Perhelän toimitilojen valmistumisen myötä, tilat vapautuvat muuhun käyttöön.

Hyvinvoinnin palveluverkon valmistumisen kautta saadaan näkymä kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden tilojen käytölle suunnittelukauden aikana ja pitkälle sen jälkeen. Varsinkin Järvenpää-talon osalta PVS ja vuonna 2023 tapahtuva muutto on toiminnallisesti ja taloudellisesti merkittäviä tapahtumia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2020-2023

Vuosi	Sitova tavoite	Keino	Strategia
2020	Järvenpää on Keski-Uudenmaan vetovoimaisin kaupunkikeskus: - Vetää uusia asukkaita - Vetää/syntyä uusia yrityksiä	Hyvät palvelut ja palvelutarjonnan jatkuva kehittyminen, tunnettuus.	T2
2020	Kaupunkilaisten hyvinvointi on kaupungin kaiken toiminnan lähtökohta.	Kaupungin yhteisen hyvinvointisuunnitelman valmistuminen ja sen toimeenpano.	A1
2020	Keusoten ja kaupungin välinen yhdyspinta on selkeä ja toimiva.	Toiminta-arkkitehtuuri kuvataan pilotoitaviksi valittujen prosessien osalta.	S2
2021	Kaupungin toimitilojen realisointi	Hyvinvoinnin palvelualueen palveluverkon erillisselvitykset. Realisointilista, jonka mukaan turhista toimitiloista luovutaan.	S4
2021	Palveluverkko vastaa kasvavan kaupungin asukkaiden eri elämänvaiheiden palvelutarpeeseen.	Palveluverkon päivittäminen ja Hyvon palveluverkon erillisselvitys.	A1
2021	Kuntalaisten kokemus arjen turvallisuudesta kasvaa	Laaditaan kaupungin kokonaisturvallisuussuunnitelma sis. valmiussuunnittelun. Arjen turvallisuutta toteutetaan osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelman toimeenpanoa.	A1
2021	Näkyvä ja yhteisöllinen juhlavuosi.	Tapahtumajärjestämisen sujuvoittaminen. Kaupunkilaisten ja tapahtumatuottajien tapahtumien lisääntyminen ja monipuolistuminen.	A2
2022	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Digitaalisten palvelujen lisääminen palvelujen verkossa Palveluiden tuottamisessa fokus kärsiin.	A1

Sitovat taloustavoitteet

Valtuustoon nähden sitova

HYVINVOINNIN PALVELUALUE	TP 2019	MTA 2020*	TA 2021	TS 2022	TS 2023	Yht. 21-23
Toimintatuotot	4 891 375	5 741 893	5 741 474	5 750 974	5 756 974	17 249 422
Toimintakulut	-19 136 188	-19 955 863	-19 556 941	-19 112 069	-19 197 006	-57 866 016
Toimintakate	-14 244 812	-14 213 970	-13 815 467	-13 361 095	-13 440 032	-40 616 594
muutos-%		-0,2 %	-2,8 %	-3,3 %	0,6 %	

*Muutettua talousarviota ei ole vielä vahvistettu. Talousarviomuutosehdotuksen mukaiset sopeutustoimenpiteet on sisällytetty sitovuustasojen toimintakuluihin.

